

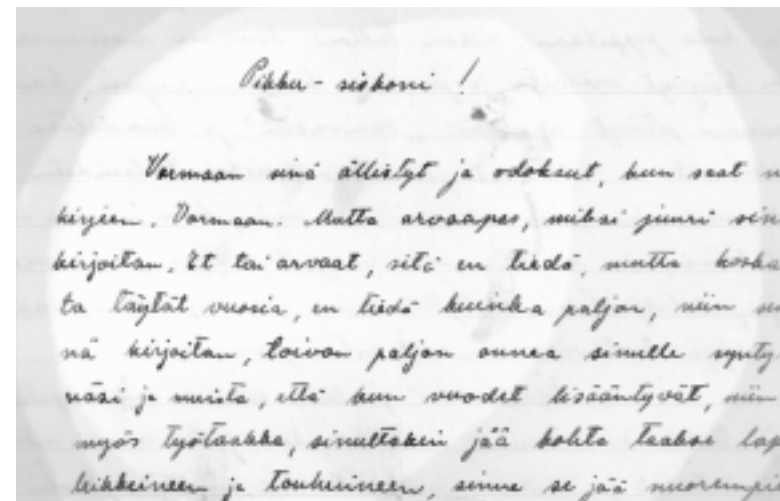
Jouluna 1937

Metsäpirtin pappilassa

Kymmenvuotias Eila Juntunen sai jouluna 1937 veljeltään Erkiltä kirjeen, jossa kerrotaan Metsäpirtin pappilan joulunvietosta.

Pastori Erkki Juntunen työskenteli Metsäpirtin seurakunnassa kirkkoherran apulaisena. Eila Lähteinen o.s. Juntunen asuu nykyään Liedossa ja on lainannut kirjeen Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuralle lehdessämme julkaistavaksi.

Kirjeen kirjoittaja työskenteli sodan aikana sotilaspappina ja haavoittui tässä tehtävässään.

Metsäpirtti 28.12.37

Pikku-siskoni!

Varmaan sinä ällistyt ja oudoksut, kun saat näin pitkän kirjeen. Varmaan. Mutta arvaapas, miksi juuri sinulle nyt kirjoitan. Et tai arvaat, sitä en tiedä, mutta koska sinä kohta täytät vuosia, en tiedä kuinka paljon, niin sen tähden minä kirjoitan, toivon paljon onnea sinulle syntymäpäivänäsi ja muista, että kun vuodet lisääntyvät, niin lisääntyy myös työtaakka, sinultakin jää kohta taakse lapsuusaika leikkeineen ja touhuineen, sinne se jää nuorempien lapsien pariin ja vanhempi ikäpolvi siirtyy nuorukaisten ja nuorten neitosten pariin. Sellainen se on ihmiselämä.

Mitäs sinä sait joululahjaksi? Kävikö joulupukki? Vieläkö sinä uskot, että joulupukki on olemassa, minä muistan, että nuorempana sinä uskoit joulupukin olemassaoloon. Täällä ei käynyt joulupukkia, sillä kaikki ovat jo aikaihmissä, eivätkä usko joulupukkeihin. Suuri oli joulukuusi, Lauri-maisterin kanssa minä sen koristelin, suuri oli lahjavesi. Arvaapa, sainko joululahjoja. Juu, juu, sain ja monta sainkin. En tiedä, muistanko enää kaikkien nimiä, niin monta minä sain. No, niin, ensiksikin sain arvokkaan kirjan, sitten sain ruustinnan neulomat ruskeat villasukat, minä näin kun hän niitä neuloi, sitten sain harmaan villapaidan, missä on nimikirjaimet EJ, sitten sain karamellilaatikon ja kauniin suklaarasian ja sitten sain vielä erään esineen, en tiedä sen nimeä enkä aluksi osannut sitä käyttääkään, ennen kuin eräs neiti sen käytön neuvoi, ensin sen suu kallistetaan alaspäin ja sitten suu varovasti käännetään ylöspäin ja silloin kuuluu kumma ääni,

niin se huutaa kuin pieni lapsi, mammaa, mammaa. Kun on käynyt vieraita ja jouluna kävikin paljon, kaikille minun on pitänyt näyttää ”vauvaani” ja huudattaa mammaa, iloa siitä on riittänyt ja riittää vielä Helsinkiin asti. Saitko sinä näin paljon kuin minä sain, kun sinulla on nyt joululoma, niin kirjoita minulle pitkä kirje joulunvietostanne ja joululahjoistanne. Kyllä minä olin hyvilläni saadessani lahjoja ventovieraiden ihmisten parissa.

Kyllä minä joulun edellä aina ajattelin teitä ja teidän hommianne, muistelin, kun joku vuosi sitten leivoin joulutortut ja muitakin joulutöitä tein, mutta nyt olin aivan laiskana, ei tarvinnut panna paperia astiakaappiin, ei pyyhkiä pölyjä, ei muuta kuin koristella kuusi, siihen supistui joulutyöni. Teillä siellä oli varmaan kiirettä ja paljon työtä, kyllä kai sinäkin omalta osaltasi teit kevyitä hommia lyhentäen siten äidin askeleita. Sinä touhustit kovasti ja isän kanssa hait joulukuusen, sehän on ollut ja pitkän aikaa isän ja minun yhteinen työ. Leipojako monenlaista pullaa ja pikkuleipiä jouluksi? Tietysti sian teurastitte ja kinkun pistelitte poskeenne. Oliko tukkilaisia joulunpyhinä?

Täällä on syöty hyvää ja hyvän parasta, vaikken ole saanut leipoakaan, mutta ruustinna itse on hyvän ruuan ystävä. Pari viikkoa ennen joulua alkoi jouluvalmistelut 4 ihmisen voimalla, ja kyllä on heidän käsistään tippunut vaikka minkälaista syötävää, pikkuleipiä on toistakymmentä sorttia, on piparkakkuja, on piispantankoja, on pumpernikkeria, on hiekkahentusia, muiden nimiä en tiedä, vehnästä on monenlaista, jos 3 sorttia sitäkin ja kakkuja vielä useita sekä ”kaht sorttii torttuit”, kuten karjalainen sanoo. Kuten näet, on Erkki-

poika ollut läskipatojen ääressä, eikö sylki tule suuhusi kaikkea tätä lukiessasi. Kahvipöytä oli komea, ei jaksanut kaikkea ottaa, ruustinna aina minua kehoitti syömään ja juomaan kovasti. Karamellit ja omenat ja rypäleet ja appelsiinit ovat olleet vakavasti käsillä ja joulun edellä ruustinna aina toi minulle omenan joka päivänä valmistellessani saarnaa. Tämä päivänä aamiaisen jälkeen tein luetteloa kuolleista, niin kohta ruustinna kutsui minua saliin omenaa syömään. Aina hän muistaa minua, pitää aivan liiankin hyvää huolta. Kyllä minulla on ollut hauskaa täällä, mutta sittenkin on vähän ikävä sinne kotia. Kun aatto-iltana Iris-neiti lauloi joululauluja, lensin aatoksissani sinne ja kuvittelin sinun laulavan: "Kun maas on hanki ja järvet jäässä!" niin niin, ihan totta, hiljaisina hetkinä ajatuksissani tulen kotiin, ei sentähden, että minun olisi paha olla, vaan ikävä, pieni ikävä nähdä äiti, isä, siskot ja koti, niin ihmisluonne on sellainen, että se omaisiaan ikävoi, enkä minä sille mitään mahda.

Onko siellä lunta ja pakkasta? Täällä on lunta oikein paljon ja joka arkipäivä olen Lauri-maisterin ja erään toisen maisterin kanssa tehnyt hiihtoretkiä, tänäkin päivänä kävimme Laatokan jäällä asti. Katsoppas kartasta, kuinka kaukana ollaan, Metsäpirtti on Laatokan rannalla ja aivan Venäjän rajalla. Minulla on hyvät sukset ja kivat hiihtopukimet, ne eivät ole omat, vaan lainat, mutta hyvä niillä on mennä. Sukset ovat pappilan Aili-neidin, samoin hiihtokengät, housut ja pusero ovat Laurin ja lakki ja rukkaset ovat rovastin. Enhän minä sille mitä mahda kun itselläni ei ole, talon avulias väki antaa ja pakottaa ne pukemaan ja joka päivä hiihtämään ja hyvähän se onkin. 3 kilometrin päässä on korkea Hatakan mäki, missä saa hyviä mäkiä, sieltä näkyy Venäjälle saakka.

Mitä töihini tulee, ovat ne nykyisin vähäisiä, enimmäkseen kirjoitustehtäviä näin vuoden lopussa. Kirkossa olen kolmesti saarnannut, molempina joulupäivinä ja neljäntenä adventtina. Ensimmäisenä joulupäivänä alkutervehdykseksi luin itseni sepittämän runon ja saarnan päälle ruustinna onnitteli saarnasta ja runosta, niin että ne varmaankin olivat hyviä, sillä ruustinna on arvostelukykyinen, hän on ylioppilas ja opettaja.

Voi voi, kun tämä kirje paisui pitkäksi, mutta muista vastata samalla mitalla. Saitko hyvän arvostelutodistuksen?

Sano äidille suuret kiitokset passista ja paketista.

Onnea alkavalle vuodelle kaikille!

Erkki

Lokalahe karttoa katsois

Puhelinluettelo kartas Lokalahe kirkokylä kohas lukkoo suuril kirjaimil, jot Ahosaari. Tiesinhä mie, jot nii siin pitteäki lukkii. Siinhä se on oltki. Ahosoar. Ja vieres Heikkilä.

Mut ko mie käin ajattelemmaa. Jot se Lokalaht, mis mie uon syntynt. Niinhä se ol, ko ois palane Metsäpirtti Soaroisii viskattu tän kivilöi ja kallioloi joukkoo.

Siin se lukkoo, Ahosoar. Anna ja Yrjö siin assuit enne ko muutit Mellileä. Ehä mie semmosta mite muista. Tai taian muistoa, yhet kinkerit. Vai mitä lie olliet syntymäpäivii. Mummo ja pappa ottiit miut mukkoa.

Siel oikias, alunperäses Ahosoaress kasvoit ruusut ja marjapehot muuri peäl ko mie kesäl käin katsomas. Yksinäin harpoin heinäpeltuo, mänin vieritse ja Marttina kyllä ast, ko en käynt askeliain laskemoa. Mut ko pois käin tulemaa, ni siit osasin oikiaa. Siin olliit leävä korkiat kivet.

Ja löysihä mie nekkii rappust, mis myö äiti kans juotii kohvit kotportahil yli kymmenä vuot-ta sitte. Koivu olj kovast kasvant. Tähtilöi mie en näht.

Ahtiaise Hannes ja Liena kävviit katsomas vanhoi valokuvvii. Mie kyseliin, jot mite ne talot Ahosoaress olliit? Hannes käi

muistelemmaa.

–Pimiäl Ahosoaress akkunast näkkyit Kurri valot. Tuos olj Ahtiaise Yrjö.

No nii, mie huomasin, Kurriha se on hei noapurinnaa olt teäläki. Ja Yrjö pereki melkei näköettäisyvel. Myö Ahosoaress Alperti jälkeläist Ruissoaress tie puoles vähä ettäämmäl.

Myö ko oltii pienii – sillo ko ain olj kesä ja aurinko paisto yle aikoa – pantii pyhän pyhämekot peäl ja käveltii tietä myöte pyhäkouluu. Kurri tätj näytti Kuvaraamattuu. Kytöläs Hyytiä Helena hoastelj kauniist ja siit pistettiä käet ristii. Ain laulettiä. Suvivirs tai Ystävä sä lapsien.

Helena peäs tänä kesän ikisuvee yli yheksäkymmenävuotisen. Lokalahen multii.

Mut ketä teäl oikee olj enneko myö tultii? Oliko teäl ketteä? Jos mie pyyhin Lokalahe kartast pois kaik sova jälkee samoil piirustuksiil tehtyt samalaist valkoset punanurkkaset talot, ni eihä niitä monta jeä.

Mitäs sie siihi sanot!

Raija

Alperti ja Anna-Liisa
vunukoist vanhimmaine